

#### مهربانی نجیب است

**رقیه توسلی:** داروخانه شلوغ است. می‌نشینم تا نوبتم شود. خانم سمت چپی، دستپاچه دارد با تلفن حرف می‌زند.



محور گفت‌وگوییخ خانه است. از حرف‌هایش دستم می‌آید زن چند ماهه باردار است و همسرش در ناتوایی کار می‌کند و صاحبخانه‌شان کشیده روی اجاره تا مستأجرانش سه نفر نباشند.یاد دوران اچارنشینی خودمان می‌افتم. ۶ سالگی که آرام و بی‌کشمکش گذشت و انصاف صاحبخانه درواقع اجازه داد در زمره مستأجران خوشبخت به حساب بیاییم.

صندوقدار نامش را صدا می‌زند و او با آدم پشت تلفن خداحافظی می‌کند و من با خاطرات خوش.

می‌ایستد پشت باجه... اما وقت تحویل، قیمت پرداختی را که می‌شوند با کمی این پا و آن پا از مسئول پشت شیشه می‌پرسد، اشکالی ندارد چند ساعت دیگر همسرش برای بردن داروها بیاید؟

آنوقت سربه زیر و به‌هم ریخته از داروفروشی می‌زند بیرون.

زن که می‌رود، پدر و پسر ی بازی‌کنان وارد می‌شوند.

پسر می‌گوید: «خرویف». پدر همان‌طور که دفترچه را می‌گذارد روی پیشخوان، جملمش را می‌سازد.

بعد نوبت پدر است که با بدجنسی می‌گوید: «خط فرضی» و پسر خردسال چشمش را می‌آورد بیرون که «چی» و با هم می‌خندند.

کلمه «اسکیت» را دوباره پسر انتخاب می‌کند و پدر هم «شخص ثالث».

نمی‌دانم چه می‌شود که به خودم اجازه می‌دهم وارد بازی‌شان بشوم و شروع کنم به جمله‌سازی.زیر لب زمزمه می‌کنم: کاش شخص ثالث می‌دانست حرص و غم برای زن باردار ناتوا، سم است.پسر می‌گوید: «مسافر».

من می‌گویم: صاحبخانه، ناتوا، من و همه آدم‌های زنده، مسافریم.

پدر: «نجیب».

من می‌گویم: مهربانی نجیب است. نجیب باشیم.

پیشنهاد: ایا دلگرم‌کننده نیست آقای ناتوا که می‌آید برای بردن داروها بشنود وجه نسخه‌اش پرداخت شده است؟

گفت‌وگو با محمدجواد جزینی، داستان‌نویس و مدرس ادبیات داستانی در سالروز تولدش

## هنوز هم آرزو دارم جنگلبان شوم



تمام حواشی حذف چهار صفر از پول ملی

## ارزشش را دارد؟!

**امحمد تربت‌زاده:** نگران جنبه‌های کارشناسی ماجرا و یا پیامدهای حذف شدن چهار صفر از پول ملی نیستیم. کارشناسان اقتصادی می‌توانند بیفتند به جان مصوبه دیروز دولت و سرِ تک تک صفرهایی که قرار است حذف شود، بحث و تحلیل کنند. ما الان بیشتر نگران این هستیم که به فرض اجرا شدن این مصوبه و پریدن صفرهای پول ملی، مردم تا چه مدت قرار است سِرِ دوراهی بمانند؟ یعنی اینکه تا چند ماه یا حتی چند سال قرار است هر بار که یک نفر می‌گوید فلان چیز را ۱۰ هزار تومان خریدم، بقیه از او بپرسند: ۱۰ هزار تومن قدیم یا جدید! البته می‌دانیم الان دارید توی دلتان آرزو می‌کنید که کاش همه غصه‌ها و دغدغه‌های اقتصادی و اجتماعی مثل همین دغدغه «قدیم یا جدید» شیرین و جالب بود

و اگر باری از انبوه غصه‌ها و نگرانی‌هایمان کم نمی‌کرد، دست کم لیخند را روی لبمان می‌ناشاند. در ضمن این را هم اضافه کنیم که اگرچه خبر تصویب حذف چهار صفر، ناگهانی و ناغافل منتشر شد، اما براساس آخرین اخبار، اجراکنندگان این مصوبه به اندازه کسی که خبر را منتشر کرد، دستپاچه نیستند و به خبرنگاران گفته‌اند: حالا کو تا این مصوبه اجرا بشود!

#### ❖ قتیبه جدی است

حذف صفر از پول ملی، بحث امروز و دیروز نیست و حواشی‌اش به سال‌ها پیش برمی‌گردد. منتها هرچه تورم بالاتر می‌رود، مسئولان هم صفرهای بیشتری را برای حذف پول در دستور کارشان قرار می‌دهند! هرچند شما هم احتمالاً مثل ما از ماجرای حذف صفر از پول ملی و حواشی پیرامون آن خسته شده‌اید اما از قرار معلوم، این بار قتیبه جدی‌تر شده و کار به هیئت دولت هم کشیده است.

برایه اعلام پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، هیئت دولت لایحه حذف چهار صفر از پول ملی را که توسط بانک مرکزی پیشنهاد شده بود، تصویب کرده است. البته تصویب هیئت دولت ملاک نیست و اهالی بهارستان هم باید درباره آن نظر بدهند.

بر اساس خواب جدیدی که بانک مرکزی برآیمان دیده، واحد پولی کشورمان قرار است از ریال به تومان تغییر کند. یعنی هر ۱۰ هزار ریال فعلی به یک تومان جدید تبدیل خواهد شد. البته قرار نیست ریال به کلی حذف شود. آن‌طور که از شواهد پیداست، ریال جدید می‌خواهد همچنان به عنوان واحد پولِ خرد در کنار تومان بماند.

#### ❖ فقط ۴۵ تومان

با همان شدتی که کارشناس‌ها و مسئولان، بی‌خیال ماجرای حذف چهار صفر از پول ملی هستند و هیچ نظری دربار‌اش نمی‌دهند، کاربران فضای مجازی مشغول تحلیل و بررسیِ ماجرا شده‌اند! مثلاً فهرستی از قیمت‌های احتمالی انواع و اقسام کالا و خدمات در روزهای پس از حذف صفر از پول ملی منتشر شده که بازخورد زیادی در این فضا داشته است. بر اساس این فهرست، پرابدی که امروز باید حدود ۵۰ میلیون پولش را بدهید، ۵۰ هزار تومان قیمت خواهد خورد! دلار می‌شود ۱۲ تومان، سسکه ۴۰۰ تومان، نان یک تومان و شیر یک لیتری می پنج تومان! البته کاربران فضای مجازی حتی پا را فراتر هم گذاشته‌اند. طبق بررسی آن‌ها، دانشجویان دانشگاه آزاد برای هر ترم تحصیل در این دانشگاه باید به طور میانگین هزار و ۵۰۰ تومان شهریه بپردازند. زیباییِ بینی هم چیزی حدود ۱۰ تا هزار تومان برای

دماغ عملی‌ها آب می‌خورد. حداقل اجاره در تهران به هزار تومان می‌رسد و حداقل حقوق کارگرهای عزیزمان هم می‌رسد به ماهی هزار و ۲۰۰ تومان. با تمام این تفاسیر، اما یارانه‌تان فقط ۴۵ تومان خواهد بود؛ اگرچه که فوئالیست‌های سرشناس ماهانه فقط چیزی دور و بر یک تا ۵ میلیون تومان دستمزد خواهند گرفت!

#### ❖ ایران خودرو و سایپا چه می‌گویند؟

کاربران فضای مجازی البته فقط در زمینه کارشناسی و تحلیل سنگ تمام نگذاشته‌اند! اهالی توئیتر طنزِ‌شان هم حسابی گل کرده و جوکی نیست که با حذف صفر از پول ملی نساخته باشند؛ به طوری که ماجرای حذف چهار صفر از پول ملی تقریباً داغ‌ترین سوزه حال حاضر توئیتر فارسی به حساب می‌آید. چون کارشناس‌ها را هر کارشان می‌کنیم درباره این ماجرا نظر نمی‌دهند، ما هم مجبوریم در ادامه چند نمونه از توئیت‌های طنزی را که درباره لایحه بانک مرکزی منتشر شده، برایتان بیاوریم: حذف چهار صفر از پول ملی بدون برنامه اقتصادی مثل اینه که مکمل بدن‌سازی مصرف کنی، ولی باشگاه نری... از ایسن به بعد به جای گم شدن ۱۴ تریلیون تومن ارز دولتی، ۱۴ میلیارد ناقابل گم میشه. مزایای دیگهای هم داره که بعد براتون می‌گم.

نصف عمرم سر تبدیل ریال به تومن گذشت، نصف دیگه شِم قراره صرف «لان اگه چهار تا صفر از این کم بشه چقدر پول دارم؟» بشه.

ولی این حذف چهار تا صفر افسردگی‌ها رو چند برابرمی‌کنه. مثلاً تا پرویز داشتی می‌گفتی چرا یک میلیارد ندارم، الان باید بگی چرا ۱۰۰ هزار تومن ندارم. موجودی حسابم الان به طوریه که اگه بخوان چهار تا صفر ازش کم کنن دو تا صفرم بدهکار می‌شم، باید بیان خوندمو پولامون. کاش دولت هر چی صفر لازم ندازه بریزه جلوی موجودی حساب من..یعنی من ۱۵ میلیون قرضی که از عموم گرفتم رو می‌تونم هزار و ۵۰۰ تومن پس بدم؟ خدا رو شکر این مشکل حل شد.. یادونه قیلاً برای خوندن پولامون دستت روی صفراش می‌داشتی؟! الان

علاوه بر یکی باید دست روی چهار تا دیگه هم بذاریم... الان که چهار تا صفر از پولمون کم شد مقدار داراییم رو می‌تونم با چهار رقم اعشار بگم.. من می‌ترسم اینا چهار تا صفر از پول ملی کم کنن ولی ایران خودرو و سایپا حاضر نشن چهار تا صفر از قیمت محصولاتشون کم کنن... غمگینم مثل ارز ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی که یک صفر کم آورده برای حذف چهار صفر!..

#### ❖ نامرز ورشکستگی

گذشته از شوخی‌ها و تحلیل‌های مجازی اما بد نیست نگاهی به تجربه کشورهایی که صفر را از پولشان حذف کرده‌اند، بیندازیم:

از سال ۱۹۲۳ تاکنون حدود ۵۰ کشور دنیا تصمیم گرفته‌اند واحد پولشان را با حذف صفر تقویت کنند. البته برخلاف کاربران فضای مجازی که حذف صفر را نتیجه بحران اقتصادی می‌دانند، در میان کشورهایی که صفر را از پولشان حذف کرده‌اند حتی نام غول‌های اقتصادی جهان هم دیده می‌شود. البته این غول‌های اقتصادی همراه با حذف صفر، اقدامات اقتصادی دیگری هم انجام داده‌اند که مجموع این کارها همراه با تأثیرات روانی حذف صفر در میان مردم، موجب شده شوک مثبتی به اقتصادشان وارد شود. به همین خاطر است که خیلی‌ها می‌گویند حذف صفر باید با شواسته اقتصادی صورت بگیرد، در غیر این



رونمایی از ترکیب منظر کالدرون برای پرسپولیس

## باز گشت به عصر برانکو

مرتضی تبریزی، مهاجم استقلال در گفت‌وگو با قدس:

## به حسرت قهرمانی پایان می‌دهیم

بازکنی که صحبت از جدایی اش بود حالا با اعتماد دوباره استراماچونی در استقلال مانده است. صحبت از مرتضی تبریزی است. مهاجمی که در ذوب آهن یک‌ه تا ز خط آتش این تیم بود اما زمانی که به استقلال آمد دچار افتی فاحش شد. تبریزی البته این وضعیت را ناشی از بی‌اعتمادی سرمربی به خودش می‌داند. او به دقایق حضورش در ترکیب اصلی اشاره کرده و بر این باور است که اگر قدری بیشتر در ترکیب بود تعداد گل‌هایش افزایش پیدا می‌کرد. تبریزی حالا با چهره ای امیدوار در پی زودن غبار است. او می‌خواهد مرد نخست تیمش در خط آتش باشد. شایدم زوجی موفق در کنار دیپاته.

پیش از اینکه تمرینات را با استقلال دوباره آغاز کنی عده ای از جدایی قطعی تو می‌گفتند اما ماندی و حالا به نظر می‌رسد در تفکرات استراماچونی جای محکمی دارد...

سرپرست هیئت بسکتبال خراسان رضوی

در گفت و گو با قدس:

## انگیزه‌های مرا کشتند

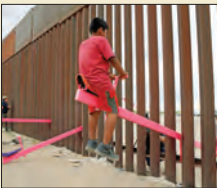
#### قسم انگلیسی‌ها

حواشی توقیف نفتکش انگلیسی هنوز در فضای مجازی به پایان نرسیده است! به‌تازگی فیلمی از صحبت‌های امام جمعه نجف منتشر شده که حسابی در فضای مجازی سر و صدا کرده است. امام جمعه نجف در بخشی از سخنرانی‌اش می‌گوید: «(نماینده‌گان) انگلیس به عراق آمدند و ما



را به حضرت ابوالفضل (ع)اس) قسم دادند که وساطت کنید ایرانی‌ها کشتی ما را آزاد کنند! ببینید در چه زمانی قرار داریم... ببینید شما شیعیان به کجا رسیدید و چه جایگاهی در جهان دارید».

#### عدالت‌مصنوعی



الاکلنگ‌هایی که در اعتراض به سیاست‌های مهاجرتی ترامپ در میان مرز مکزیک و آمریکا ساخته شده، این روزها سوزه داغ فضای مجازی دنیااست. علی‌علیزاده در زمینه این الاکلنگ‌ها در صفحه اینستاگرامش نوشته است: «من شخصاً منتقد این کار هنری هستم، این الاکلنگ آدم‌های دو طرف ماجرا را برابر و یکسان نشان می‌دهد. فقرای مرزنشین مکزیک در یک سو و افراد طبقه متوسط آمریکایی که از مرز دیدن می‌کنند به‌واسطه این الاکلنگ با هم همبازی و دوست و انسان تصویر می‌شوند. این عدالت، عدالتی ایبرالی و غیرصادقانه و مصنوعی است».

#### خدمت‌رسانی در سیستان

همزمان با بهره‌برداری از ۲ هزار و ۵۳۳ پروژه عمرانی محرومیت‌زدایی سیاه در استان سیستان و بلوچستان، کاربران فضای مجازی با هشتگ‌های #قرارگاه قدس و #پروژه۲۵۳۳ از خدمات سیاه در این منطقه نوشتند. یکی از کاربران دراین‌باره نوشته است: «۴۳۰ روستا در شهرستان چابهار سال‌هاست برای تأمین آب آشامیدنی و کشاورزی از آب گودال ها یا همون هوتگ استفاده می‌کنند. گودال‌های روبازی که غیربهداشتی هستند و چندین نفر از اهالی روستا جان خود را از دست دادند. حالا قرارگاه قدس از اجرایی شدن پروژه آب‌رسانی در روستاها خبر داد».

#### آقای نبوی!! اینجا را می‌خوانی؟



«حسین دهباشی» در توئیتر نوشته است: «آقای بهزاد نبوی، اگر اینجا را می‌خوانی، حاج اصغر قندچی مردا ۵۵ سال پیش برای این کشور کارخانه کامیون‌سازی ساخته بود. عالیخانی و نیازمند پشش ایستادند و ایران به چین تریلی فروخت و شما اموالش را گرفتی و در نتیجه الان از کره پرابد می‌آوریم». دهباشی در ادامه به نقل از قندچی آورده است: «بعدها کم‌رشدن و تا‌کم‌بری درست کرده بودیم که موتورش ماک بود، بدنه‌اش بنز و دینفرانسیش چیز دیگری. برای بنی صدر توی جبهه سؤال شده بود که این‌ها را کی درست کرده؟ گفته بودند قندچی، زنگ زد دعوتم کرد دفترش و گفت: باید مجسمه‌ات را با طلا درست کنند».



# هنرنگ

## فرهنگ و هنر

**پنجشنبه ۱۰ مرداد ۱۳۹۸**
‏ ۲۹ ذی القعدة ۱۴۴۰
‏ ۲۰۱۹ سال سی و دوم
‏ شماره ۲۰۲۸

### پیشنهاد امروز

#### مرا به شعر و شروعی دوباره دعوت کن



**فرهنگ و هنر:** مجموعه شعر «شاعر دربار» جدیدترین اثر احمدرضا قدیریان، مشتمل بر غزلیاتی عاشقانه توسط انتشارات سورمه مهر منتشر شد. احمدرضا قدیریان از شاعران معاصر فارسی زبان است که شاید بیشترین شهرتش را مدیون شعراری است که در وصف امام حسین(ع) سروده است. مجموعه شعر سپید کوتاه با عنوان «سیستان» و مجموعه رباعی‌ها با عنوان «فصل اطلسی‌ها» از آثار منتشر شده این شاعر معاصر است. قدیریان در چندین جشنواره موفق به کسب مقام نخست شده است که از آن‌ها می‌توان به مقام اول نخستین جایزه ادبی محترم کلاشانی در سال ۱۳۸۳، شاعر برگزیده ششمین جشنواره شعر کوثر در دامغان ۱۳۸۴، شاعر برگزیده پنجمین جشنواره سراسری میلاد سرخ در تبریز ۱۳۸۴ و … اشاره کرد. اما جدیدترین اثر قدیریان مجموعه شعرای با عنوان «شاعر دربار» است که در ۸۸ صفحه و قطع رحلی توسط انتشارات سورمه مهر (وابسته به حوزه هنری) در سال ۱۳۹۷ منتشر شده است.این مجموعه شعر مشتمل بر ۴۹ غزل است که با محوریت موضوعاتی همچون وصف احوال طبیعت، باران و خشکسالی، مدح سرزمین مادری و مضامین عاشقانه سروده شده است که خواندش برای علاقمندان شعر و غزل خالی از لطف نخواهد بود. همچنین امید به فردایی روشن و غزل‌هایی عاشقانه با وصفی شاعرانه از مشوق در این دفتر شعر بسیار به چشم می‌آید علاوه بر این قدیریان برخی از غزل‌های این کتاب را به بزرگانی در عرصه شعر و ادبیات و دلاورمرانی که برای حفظ میهن ایثارگرانه از خود گذشتند، تقدیم کرده است. در ادامه یکی از غزلیات این دفتر شعر تحت عنوان «دعوت» را می‌خوانیم:

مرا به شعر و شروعی دوباره دعوت کن
به آن دو چشم پرآز استعاره دعوت کن
مرا به صبح طلوعی پرپر از خورشید
به آسمان شبی پرستاره دعوت کن
مرا نهاد ببین، ابتدای جمله عشق
و ناگهان به تب یک گزازه دعوت کن
ضمیر متصلم کن، مخاطبی مفرد
و سمت خویش بدون اشتراک دعوت کن
صریح یاش و دلم را بدون هر تردید
بدون مشورت و استخاره دعوت کن
به گرمی غزلیات شمس جانم را
بخوان به رفیق و به شور و شراره دعوت کن

### خبر

*پیکر شاعر در بهشت زهرا به خاک سپرده خواهد شد*

#### تغییر در برنامه تشییع حسین آهی



نام‌آوران بهشت زهرا به خاک سپرده خواهد شد. پیش از این اعلام شده بود این مراسم در حوزه هنری برگزار خواهد شد، اما به دلیل حضور چندین ساله مرحوم آهی در صنادی جمهوری اسلامی، این برنامه تغییر کرد. حسین آهی، شاعر، پژوهشگر و گوینده، متولد آل در سال ۱۳۲۲ که سال‌ها در رادیو فعالیت داشت بر اثر سرطان غدد لنفاوی از دنیا رفت. وی مدتی را به دلیل بیماری بستری بود و شامگاه دوشنبه، هفتم مرداد ماه در منزل در گذشت. «تماشاگه راز» از رادیو فرهنگ شامل خوانش جدیدی از غزلیات حافظ، از جمله برنامه‌های برطرف‌لذ زنده‌یاد حسین آهی بود. از جمله آثار وی نیز به «بررسی جامعی در بحور شعر فارسی»، «حاشیه بر اژث شرح لمعه شهیدین»، «مقدمه و حواشی بر دیوان عمادالدین نسیمی» و … می‌توان اشاره کرد.

*آخر هفته با تلویزیون*

#### «ویلايي‌ها» جمعه به شبکه دو می‌آید



سیمیا، فیلم سینمایی «قق» به کارگردانی رسول ملاقلی‌پور، امروز ساعت ۲۳ از شبکه یک سیما پخش خواهد شد. داستان فیلم در مورد، حمله نیروهای ایرانی به اسکله راداری الامیه عراق است. جهانپخش سلطانی، سیدجواد هاشمی، مهرداد نوش‌میروانی، علی دراویان و حمید صالحین در این فیلم هنرمندی کرده‌اند. همچنین فیلم سینمایی «میهمانان غریب خاک» به کارگردانی سیدمحمد مختاری، فردا ساعت ۱۶ از شبکه یک سیما پخش خواهد شد. شبکه دو سیما فیلم سینمایی «من ربات هستم» به کارگردانی الکس پروپس را امروز ساعت ۱۳:۳۰ باامداد پخش می‌کند. همچنین فیلم تلویزیونی «یکی مثل من» به کارگردانی سینا خزاعی،فر، امروز ساعت ۸ صبح از شبکه دو سیما پخش می‌شود. فیلم سینمایی «ویلايي‌ها» نیز به کارگردانی منیر قیدی، فردا ساعت ۱:۳۰ باامداد از شبکه دو سیما پخش خواهد شد. طنزآب طباطبایی، پریناز ایزدیار، آناهیتا افشار، ثریا قاسمی و علی شامدان در این فیلم ایفای نقش کرده‌اند. فیلم سینمایی «خداحافظ رفیق» به کارگردانی بهزاد بهزاد پور، امروز ساعت ۲۰:۳۰ از شبکه سه سیما پخش خواهد شد. این شبکه فیلم سینمایی «حجّات در آسمان خراش» به کارگردانی رابرت وان را فردا ساعت ۱۰ دقیقه باامداد پخش می‌کند. همچنین فیلم سینمایی «هَاجَر» به کارگردانی ابراهیم خانی،کُیا، فردا ساعت ۱۴:۳۰ از شبکه سه سیما پخش می‌شود. فیلم سینمایی «خصمه» به کارگردانی مایکل ماز، نیز امروز ساعت ۱۰:۳۰ از شبکه چهار سیما روی آنتن می‌رود. در این فیلم آل پاچینو ورابرت دنیرو بازی کرده‌اند. همچنین فیلم سینمایی «پرند کوچک خوشبختی» به کارگردانی پوپون درخشنده، امروز ساعت ۲۱ از شبکه چهار سیما روی آنتن می‌رود. «سریکوپ» به کارگردانی سیدنی لومت، نیز فردا ساعت ۲۱ از شبکه چهار روی آنتن می‌رود. شبکه پنج انیمیشن سینمایی «الف خرابکار» به کارگردانی ریچ مور را امروز ساعت ۱۳:۳۰ و فیلم سینمایی «بارگشت پاندایا به خانه» به کارگردانی ژانگ یو، را فردا ساعت ۸:۳۰ پخش خواهد کرد. همچنین فیلم سینمایی «رور افتاده» به کارگردانی گرگ کوادر، فردا ساعت ۱۳:۳۰ از شبکه پنج پخش می‌شود. فیلم سینمایی «مدار بسته» به کارگردانی ریزارد بوگاجسکی، فردا ساعت ۱۰ و فیلم سینمایی «خدا نزدیک است» به کارگردانی علی وزیریان، فردا ساعت ۱۷ از شبکه اقی پخش خواهد شد.

*ا فرهنگ و هنر/خدیجه زمانیان | در سال*

۱۳۴۴ و چنین روزی در اصفهان به دنیا آمد. کارشناسی ادبیات فارسی را از دانشگاه شهید بهشتی گرفت و دوره «نویسندگی داستان کوتاه» را در دانشگاه İCS گذرانده است. وی طراح استاندارد مهارتی داستان‌نویسی و مدیر نخستین هنرستان داستان‌نویسی ایران بوده است. نقد و تدریس داستان‌نویسی، ۱۵ سال مسئولیت آموزش داستان‌نویسی حوزه هنری، سردبیری مجله ادبیات داستانی، دبیری انجمن نویسندگان کودک و نوجوان، داوری چندین دوره انتخاب کتاب سال و … از فعالیت‌های اوست. امروز تولد محمدجواد جزینی است. نویسنده‌ای که با نگاهی به مسیر حرفه‌ای‌اش متوجه می‌شویم زندگی‌اش را وقف داستان کرده و در همه ابعادش وارد شده از داستان‌نویسی گرفته تا نقد، تحلیل، پژوهش و تدریس.

«تابستان پر ماجرا»، «ایل بی سوار»، «آب باد آتش»، «ز حاشیه تا متن»، «کتاب خرمشهر»، «کسی برای قاطر مرده گریه نمی‌کند» و کتاب پنج جلدی «آشنایی با گونه‌های داستان کوتاه» (مینی‌مالیستی، پلیسی رئالیسم جادویی، کودک و نوجوان، داستانک) از جمله آثار این نویسنده است. وی نخستین مدرسه مجازی داستان‌نویسی ایران را روز ۲۸ بهمن ۱۳۹۰ راهاندازی کرد.

به انگیز تولد این نویسنده به سراغ وی رفتیم و از دغدغه‌اش یعنی «داستان» پرسیدیم. گفت‌وگوی ما اینگونه‌بود.

♦ **وقتی به مسیر زندگی حرفه‌ای شما نگاه می‌کنیم، می‌بینیم همه زندگی‌تان وقف داستان شده است، داستان نویسی، نقد داستان و تدریس. چه شد که این گونه در مسیر داستان قرار گرفتید و دلبسته آن شدید؟**

فکر می‌کنم علاقم به داستان دو علت دارد. دلیل اول خانواده و شخص مادرم بود. زحمت او من را با کتاب آشنا کرد.

یادم هست یکی از اشعبات کانون پرورش فکری، نزدیک محله ما تأسیس شد.

آن زمان کلاس سبوم ابتدایی بودم و مادرم مرا در کتابخانه کانون ثبت‌نام کرد. شاید مادرم در آن زمان به معنای رایج امروز متوجه ارزش کاری که می‌کرد، نبود و نمی‌دانست رفتن به کتابخانه و کتاب خواندن من در آن سن چه ارزشی دارد، اما هر روز این زحمت را می‌کشید و مرا به کتابخانه کانون می‌برد و برمی‌گرداند. مدتی که من در کتابخانه بودم خودش روی سگویی نشست و منظار می‌ماند. این رفت و آمد را در همه روزهای منظم و زمستان و به تابستان انجام می‌داد و مرا همراهی می‌کرد. با آنکه مادرم سواد آکادمیک نداشت، اما می‌دانست اگر من در چنین شرایطی رشد کنم حتماً آینده متفاوتی خواهم داشت. خودش اهل داستان نبود، اما مرا به خواندن و کتاب علاقمند کرد. این زمان هنوز اسم ادبی «شمس لنگرودی» را نداشت و با اسم و فامیل خودش بود و به ما درس می‌داد. شخصیت او مرا به خواندن و داستان علاقمند کرد. البته شاید منع پدرم از رفتن من به سینما هم بی‌تأثیر نبود.

#### ♦ چطور؟

پیش از انقلاب پدرم اجازه نمی‌داد ما به سینما برویم. با اینکه به سینما علاقه داشتیم، اما اجازه ورود به آنجا را نداشتیم. فامیلی داشتیم که در سینما کار می‌کرد و ساندویچ و نوشابه به مردم می‌فروخت. مادرم که علاقه مرا به سینما دیده بود، یک روز مرا به سینما برد و او خواست مرا به سالن ببرد تا فیلم ببینم. او هم مرا روی یک صندلی نشاند و گفت: هنوز جا نشین و فیلم ببین! آن زمان هم سانس به معنای امروز، وجود نداشت. دو فیلم از صبح تا شب به نوبت

گفت‌وگو با محمدجواد جزینی، داستان‌نویس و مدرس ادبیات داستانی در سالروز تولدش

# هنوز هم آرزو دارم جنگلبان شوم



*من سال‌های نوجوانی‌ام را در جنگ گذرانده‌ام و تجاربی دارم که کمتر برای نویسندگها پیش می‌آید، برای همین بخشی از داستان‌نویسی من بر این موضوع متمرکز می‌شود*

منبع را در اختیار داشته باشیم. آنچه از آن محیط آموزشی کسب کردم بعدها دستمایه فعالیت‌های آموزشی من شد.

آن‌ها به الگوی آموزشی کاربردی در زمینه نویسندگی رسیده بودند که اصطلاحاً به آن «دایکوپ» می‌گویند. دایکوپ مثل آموزش رانندگی ماست که شخص در نخستین لحظه سوار ماشین می‌شود و در حین سوار شدن، فرایند آموزش اتفاق می‌افتد. به این الگوهای آموزشی کاربردی، دایکوپ می‌گویند که با تسلط بر این الگوها می‌شود مهارت پیچیده نویسندگی را در ساده‌ترین و کاربردی‌ترین شکل ممکن به دانشجویها منتقل کرد.

کسب این تجربه برای من به عنوان مدرس درس نویسندگی خلق، تجربه خوبی بود. این تجارب دستمایه تأسیس نخستین هنرستان داستان‌نویسی ایران شد.

♦ **از تأسیس نخستین هنرستان داستان‌نویسی در ایران بگویید.**

سال ۶۷ تشکیلاتی راه انداختیم به عنوان پیک داستان‌نویسی که در بخشی از مطبوعات تاریخچه آن قابل جست‌وجوست. این مجموعه فعالیت آموزش غیرحضوری می‌داد. الگوی این نوع تدریس مراکز آموزش که جزو معتبرترین مجموعه‌ها بود، حاضر نبود منبعی به ما بدهد. یکی از دوستان پیشنهاد داد بهترین راه این است که یک نفر دانشجو این مرکز شود، این موجب می‌شود هم در این مرکز درس بخواند و تخصص بگیرد و هم کتاب‌هایی که به عنوان متون درسی می‌گیرد، ترجمه و به عنوان متون درسی خودمان استفاده کنیم. این پیشنهاد کم‌هرزین‌ترین راه بود که می‌شد به کتابها هم دسترسی پیدا کرد. برای انتخاب فرد موردنظر رازینی‌های زیادی کردیم و نهایتاً همان دوست من گفت خودت برو و این فرصت طلایی برای من ایجاد شد. با کمک هزینه‌ای که نهادهای آموزشی دادند من در آنجا درس خواندم و به منابعی که اصلی‌ترین هدف ما بود، دسترسی پیدا کردم. این متون ابتدا ترجمه و بعداً با فرهنگ خودمان مطابقت‌سازی و نمونه‌های ایرانی به آن اضافه شد و به عنوان متون درسی هنرستان داستان‌نویسی استفاده کردیم.

♦ **تا به حال دعوای‌های بسیاری بر سر آموزش داستان‌نویسی وجود داشته که نوشتن داستان مهارت است یا استعداد. شما به عنوان کسی که سال‌ها در آموزش داستان‌نویسی فعالیت می‌کنید، چه موضعی دارید و تحلیل‌تان چیست؟**

بله این دعوایی است که شاید هنوز هم بین برخی نویسندگان و فعالان ادبیات داستانی وجود دارد. ولی ۲۰۰ سال است که در غرب پاسخ این پرسش داده شده و خودشان را درگیر این پرسش نمی‌کنند. در قرون گذشته که منابع یونانی برای ما به یادگار گذاشته، معتقد بودند خداوندی است به نام مموریوس که به نویسندگان الهام می‌کند، یعنی اگر خدای مموریوس کسی را انتخاب کند، خودش نویسنده می‌شود. به این معنا در تفکر یونان باستان نویسندگی یک امرآسمانی بود و لازم نبود کسی تلاش کند و مموریوس باید انتخاب می‌کرد. اما امروزه معتقدند، نوشتن هیچ ربطی به آسمان ندارد و مهارتی است که باید آن را یاد گرفت مثل رانندگی، آشپزی و یا مهارت‌های دیگر زندگی، فقط کافی است آن را یاد بگیریم. مهارت نویسندگی یعنی تبدیل کلمه زبانی به دست. ما به راحتی می‌توانیم از خاطراتمان برای دیگران صحبت کنیم، اما اگر بخواهیم آن‌ها را مکتوب کنیم، برآیمان سخت است. نظام آموزشی نویسندگی معتقد است می‌توان دست را به دهان نزدیک کرد و به راحتی نوشت. حالا اگر کسی در پی این آموزش‌ها نویسنده خلاق نمی‌شود، ربطی به سیستم ندارد، اما نظام آموزشی می‌تواند نوشتن و مهارت‌های نوشتن را به هر علاقه‌مندی یاد بدهد. در واقع نویسندگی خلق می‌گوید نویسندگی امر آموزش پذیری است، اما خلاقیت ربطی به آن ندارد. من می‌توانم نویسنده باشم و چیزی بنویسم و نهمه خلاقیت خوبی بگیرم، اما فعل نوشتن را می‌توانم انجام بدهم. سیستم نویسندگی خلق معتقد است کسی که می‌تواند خیال کند و القای زبان را بلد است، باید بتواند نوشتن، اما در نظام آموزش و پرورش این طور نیست یعنی نه کسی که تا مقطع دبلم درس می‌خواند و نه حتی کسی که تا مقطع دکترا درس می‌خواند، هیچ کدام نمی‌توانند بنویسند. حتی دانشجویها مقطع دکترا ادبیات هم به نویسندگها پیشنهاد می‌کنند برایشان پایان‌نامه بنویسند، چون طی سال‌ها آموزش، مهارت نوشتن را یاد نگرفته‌اند. به هر حال این مسئله در غرب حل شده و ۱۲۰ سال پیش دانشگاه‌های نویسندگی خلق شروع به کار کرده‌اند و چند نویسنده برگزیده ایران و جهان از همین مراکز آموزش بیرون آمدند.

♦ **راجع به آثارتان هم صحبت کنیم. بخشی از آثار شما با موضوع جنگ، پژوهش و داستان هستند. تمرکز شما بر این حوزه به چه علت بوده است؟**

مطمئناً به تجربه زیست من از جنگ برمی‌گردد. من سال‌های نوجوانی‌ام را در جنگ گذرانده‌ام و تجاربی دارم که کمتر برای نویسندگها پیش می‌آید، برای همین بخشی از داستان‌نویسی من بر این موضوع متمرکز می‌شود. جنگ هم ویژگی‌های خودش را دارد. تعصب، خشونت و رویدادهای عجیبی که هر کدامشان می‌توانند دستمایه داستان باشند.

♦ **در جهان داستانی شما انسان معاصر و دغدغه‌ها و تنهایی‌اش جایگاه ویژه‌ای دارد. از جهان نویسندگتان بگویید.**

صحت از جهان ذهنی برای یک نویسنده بسیار سخت است. داستان مکاشفه فردی نویسنده است نسبت به دنیا. ممکن است این مکاشفه برای کسی شیرین باشد و برای یکی اندوه و درد. برای همین نویسندگها کشف و درک خودشان را از هستی و تخیلات و جهان پر ساخته ذهنی‌شان درمی‌آمیزند، به ذائقه بعضی، این جهان تماشایی و پر از ارزش‌های اخلاقی و انسانی است و شاید برای بعضی همراه با تجارب تلخ باشد.

♦ **نویسنده این مکاشفه را انجام می‌دهد و مخاطب حق دارد بین این دو دنیا یکی را انتخاب کند.**

♦ **در آستانه ۵۵ سالگی چه آرزویی دارید؟**
از بچگی آرزو داشتم جنگلبان شوم و هنوز هم این آرزو را دارم.



فراهم شده است. خدا خشایار الوند را رحمت کند. او می‌گفت در قصه قرار است فولکس واگن زیر آب ببریم و آیا این کار در قشم شنی است؟ خانم غفوری هم به راحتی شرایط را فراهم کرد و ما در قشم این صحنه‌ها را گرفتیم. با او لحظه‌ای از کیفیت کار کم نمی‌شود و واقعیت دارد که سختم است یا تهیه‌کننده دیگری کار کنم.

قصه کنیم تا طیف کهنسال هم از ما راضی باشند، اما بازیگر این نقش هنوز مشخص نشده است. وی در این زمینه که آیا درست است به جز همسرش سختش است یا تهیه‌کننده دیگری کار کند، گفت: از زمانی که به عنوان تهیه‌کننده کارگردان مشترک کار می‌کنیم، هرچیزی از شیرمرغ تا جان آدمیزاد که در قصه لازم بوده،

**فرهنگ و هنر:** مدیر روابط عمومی معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تأکید کرد: بر اساس جلسه‌های برگزار شده، مقدار مشخصی ارز با نرخ دولتی برای کاغذ نشر و کاغذ مطبوعات در نظر گرفته شده که مسئولیت این حوزه با وزارت ارشاد و مسئولیت کاغذ نشر بر عهده معاونت امور فرهنگی این وزارتخانه است. طباطبایی افزود: خارج از این حوزه در خصوص واردات و تخصیص کاغذ با ارز نیمايي و کاغذ با نرخ آزاد هیچ اختیار و مسئولیتی بر عهده وزارت ارشاد و پیرو آن بر عهده معاونت امور فرهنگی این وزارتخانه نیست

## بوی «بهبود» ز اوضاع «پایتخت» می‌شنوم...

که کار پنجعلی را انجام دهد. این صحبت برای یک سال پیش است و مصاحبه‌ایش هم موجود است. شخصیت بهبود، احتمال اضافه شدن یک کاراکتر کهنسال و اتفاقات و خبرهای تازه این سریال سخن گفت

کارگردان سریال پایتخت که در برنامه «سلام صبح بخیر» حاضر شده بود، ماجرای حذف پایتجلی را این گونه شرح داد: این اتفاق نه به دیروز و نه یک هفته پیش مربوط است، اما برخی آن را به اتفاقاتی ربط دادند که واقعاً ربطی نداشت. وقتی پایتخت ۵ تمام شد با روزنامه هفت صبح مصاحبه جدی داشتم و بنده هم در برنامه رفتند و اعلام کرد، ظرفیت‌نقش پایتجلی به نظر می‌رسد تمام شده است یا باید راه دیگری برای بقای آن پیدا و آن را به شکل دیگری وارد قصه کرد. مثلاً تبدیل به روحی شاد که هرازگاهی بیاید و چیزی از گذشته را تعریف کند یا او برود و برادری به قصه اضافه شود

#### چاپ و نشر

مدیر روابط عمومی

معاونت امور فرهنگی ارشاد:

### به جز تأمین کاغذ نشر

### مسئولیتی نداریم